

Vergaderjaar 1999–2000

21 062

Grotestedenbeleid

Nr. 82

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 27 september 1999

Hierbij informeer ik u over het besluit van het kabinet inzake de selectie van doelstelling 2 gebieden in Nederland. Hiermee wordt tevens voldaan aan een toezegging van Minister Van Boxtel, gedaan tijdens een algemeen overleg met uw Kamer over de voortgang van het grote stedenbeleid op 24 juni jl. (21 062, nr. 81), nader inzicht te geven in de selectie van steden voor de nieuwe doelstelling 2 van de structuurfondsen. Tijdens de Europese Top in Berlijn (24 en 25 maart 1999) is een besluit genomen over de Europese Structuurfondsen in de periode 2000–2006. Nederland mag in die periode 15% van de bevolking onderbrengen onder Doelstelling 2 (D2). De Ministerraad heeft op 28 mei 1999 besloten dat deze 15% als volgt wordt verdeeld:

bestemming	Toegekend %	toegekend bedrag (mln euro)	Verantw. Bewindspersoon
Noorden van het land	7	315	Ybema
Steden	4,25	192	Van Boxtel
Reconstruciegebieden	3,75	169	Brinkhorst
totaal	15	676	

Deze verdeling is naar de Tweede Kamer gecommuniceerd via de Nota Ruimtelijk Economisch Beleid.

De Europese Commissie heeft inmiddels een exact bevolkingsplafond vastgesteld: 2 333 000 inwoners.

De Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en ondergetekende hebben overleg gevoerd met de betreffende regio's en steden over de afbakening van de verschillende gebieden. Het resultaat daarvan wordt hierna beschreven.

Noorden van het land

Voor de selectie van de gemeenten in het Noorden van het land is overleg gevoerd met de drie noordelijke provincies. Voor de invulling van de beschikbare 7% zijn met name de zogenaamde kernzones van Langman geselecteerd, aangevuld met enkele gemeenten in Oost-Groningen en Zuidwest-Friesland en enkele gemeenten die als verbinding tussen de zones liggen, waardoor een aaneengesloten gebied ontstaat. De nadruk ligt op de kernzones, omdat dit aansluit op de filosofie dat met concentratie van de economische activiteit in enkele kernzones de ijheid van de economische structuur in het Noorden het beste doorbroken kan worden. Verder is gekeken naar het werkloosheidspercentage en de participatiegraad van de in aanmerking komende gemeenten en de aanknopingspunten voor D2-beleid. Een overzicht van de geselecteerde gemeenten treft u aan in bijlage 1.

Steden

Voor de selectie van de steden is overleg gevoerd met de G25, de VNG, het IPO en de betrokken vakdepartementen.

De volgende negen steden zijn geselecteerd: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Arnhem, Nijmegen, Enschede en Maastricht. De selectie is gebaseerd op een in opdracht van het Ministerie van BZK verrichte inventarisatie van gebieden in de G25 met een hoge mate van stedelijk verval (hoge scores op grond van de inkomensituatie, het aandeel minderheden en het aandeel niet-actieven). Het betreft aaneengesloten gebieden van minimaal 30 000 inwoners die zijn opgebouwd uit GSB-wijken met een grote mate van achterstand. Op grond van de in de Structuurfondsen-verordening opgenomen criteria «armoede» en «langdurige werkloosheid» is vervolgens een rangorde gemaakt van deze gebieden. Hieruit zijn steden geselecteerd met aaneengesloten gebieden van ongeveer 50 000 inwoners of meer, teneinde redelijk substantiële programma's mogelijk te maken. Bij de verdeling van de bevolkingsaantallen over de geselecteerde steden is rekening gehouden met de omvang van de problematiek en de schaalgrootte van de betreffende gebieden. Verder is bij de selectie rekening gehouden met het feit dat de steden in het Noorden van het land opgenomen worden in het D2-programma voor het Noorden.

De geselecteerde steden hebben de gelegenheid gekregen om gemotiveerd en binnen zekere grenzen (aaneengesloten gebieden, minimaal 50 000 inwoners) af te wijken van de door het ministerie van BZK geselecteerde gebieden, teneinde de afstemming van het gebied met de prioriteiten en de beleidsstrategieën van de betrokken steden te verzekeren.

Belangrijk is echter dat de negen steden een gebied hebben moeten indienen dat binnen de Europese randvoorwaarden het meest getroffen gebied is. De verdeling van de bevolkingsaantallen per stad en een precieze omschrijving van de geselecteerde gebieden zijn opgenomen in bijlage 1.

Reconstructiegebieden

Voor de selectie van de reconstructiegebieden is overleg gevoerd met de vijf betrokken provincies (Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg), waar sprake is van gestapelde problematiek die nauw samenhangt met de prominente aanwezigheid van de landbouw. Via een integrale aanpak zullen de economische structuur en ruimtelijke ontwikkeling in de reconstructiegebieden worden verbreed, de waterhuishouding op orde gebracht, landschappelijke en cultuurhistorische

waarden hersteld en recreatieve en toeristische potenties benut. Hierbij wordt aangesloten op de in gang zijnde herstructureringsprocessen in de landbouw. De gevolgen van deze herstructurering manifesteren zich het meest in de geselecteerde gebieden. Een overzicht van de geselecteerde gemeenten treft u aan in bijlage 1.

Vervolgtraject

Het voorstel voor de aanwijzing van de Nederlandse doelstelling 2 gebieden is op 16 september jl. ingediend bij de Europese Commissie (DG XVI Regionaal Beleid en Cohesie).

De komende maanden zal met de Europese Commissie worden onderhandeld over het voorstel voor de Nederlandse doelstelling 2 gebieden. Na goedkeuring van de voorstellen (van Nederland en de andere lidstaten met doelstelling 2 gebieden) worden deze gepubliceerd in het publicatieblad van de EG.

Hoewel vele regio's en steden momenteel al bezig zijn met de opstelling van programma's, hebben zij na goedkeuring van de gebiedsaanwijzing nog vier maanden de tijd voor opstelling en indiening van de programma's. De betrokken ministeries zullen de programma's toetsen aan zowel de voorwaarden die Brussel stelt als aan het nationale beleid. Voor het Noorden geldt dat het doelstelling 2 programma moet aansluiten op de programma's in het kader van het ruimtelijk economisch ontwikkelingsprogramma Noord-Nederland. Voor de 9 geselecteerde steden is van belang dat de programmering direct gekoppeld wordt aan de meerjaren ontwikkelingsplannen van de steden. Na ontvangst van de programma's heeft de Europese Commissie maximaal vijf maanden de tijd om deze te bestuderen en eventuele wijzigingen voor te stellen, waarna de Commissie de goedkeurende Beschikkingen moet afgeven.

Mede namens de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Minister van Grote Steden- en Integratiebeleid.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
G. Ybema

Noorden van het land

Groningen	Delfzijl Eemsmond (alleen havengebied) Groningen Hoogezand/Sappemeer Leek Menterwolde Pekela Slochteren (alleen bedrijventerrein Rengers) Veendam Winschoten Reiderland Scheemda Stadskanaal Vlagtwedde
Friesland	Boarnsterhim Franekeradeel Harlingen Heerenveen Leeuwarden Menaldumadeel Opsterland Skarsterlân Smallingerland Sneek Lemsterland Weststellingwerf Wymbritseradiel
Drenthe	Assen Noordenveld Meppel De Wolden Hoogeveen Coevorden (alleen deel onder de A37) Emmen

Reconstructiegebieden

Utrecht	Amersfoort (deel) Amerongen (deel) Leersum (deel) Leusden (deel) Maarn Renswoude Rhenen (deel) Woudenberg
Gelderland	Nunspeet Ermelo Barneveld (deel) Ede (deel) Scherpenzeel Apeldoorn (deel) Brummen (deel) Zutphen (deel) Warnsveld (deel)

Gorsseel (deel)
Hengelo
Vorden
Lochem
Ruurlo
Borculo
Neede
Eibergen
Groenlo
Winterswijk
Aalten (deel)
Lichtenvoorde (deel)
Doetinchem (deel)
Zelhem (deel)

Overijssel
Olst
Deventer (deel)
Raalte (deel)
Bathmen
Holten
Hellendoorn (deel)
Den Ham
Markelo
Diepenheim
Ambt-Delden
Haaksbergen (deel)
Enschede (deel)
Losser (deel)
Borne (deel)
Wierden (deel)

N.B. De stedelijke kernen van Deventer, Raalte, Hellendoorn, Haaksbergen, Enschede en Losser worden niet op de D2-kaart geplaatst

Noord-Brabant
Bernheze
Boekel
Boxmeer
Landerd
Mill
Schijndel (deel)
St. Anthonis
Uden
Veghel

Limburg
Grubbenvorst
Helden
Horst
Meijel
Nederweert (deel)
Venlo (deel)
Sevenum
Venray (deel)

Steden

Het beschikbare inwoneraantal is als volgt verdeeld over de negen geselecteerde steden.

Stad	toegekend inwoneraantal
Amsterdam	120 000
Rotterdam	120 000
Den Haag	100 000
Utrecht	70 000
Nijmegen	50 000
Arnhem	50 000
Eindhoven	50 000
Enschede	50 000
Maastricht	50 000
totaal	660 000*

* inwoneraantallen zullen worden afgerond op basis van precieze omvang van de geselecteerde gebieden.

Binnen de steden zijn de volgende gebieden geselecteerd.

Gebied 1. Amsterdam-«Zuidoost»

Bijlmer Oost
Bijlmer Centrum
Amstel III/Bullewijk

Gebied 2. Amsterdam-«Groot Oost»

Oosterparkbuurt
Dapperbuurt
Transvaalbuurt
Weesperzijde
Indische buurt West
Indische buurt Oost
IJ-eiland
Oostelijke Eilanden/Kadijken

Gebied 3. Rotterdam-«Delfshaven»

Delfshaven
Bospolder
Tussendijken
Spangen
Nieuwe Westen
Middelland
Oud-Mathenesse (deel)
Schiemond
Nieuw-Mathenesse
Spaanse Polder

Gebied 4. Rotterdam-«Feijenoord»

Bloemhof
Hillesluis
Katendrecht
Afrikaanderwijk
Feijenoord

Gebied 5. Den Haag-«Den Haag Centrum-Zuid»

Kortenbos
Uilebomen
Zuidwal
Schildersbuurt-West

Schildersbuurt-Noord
Schildersbuurt-Oost
Huygenspark
Laakhaven-Oost
Groente- en Fruitmarkt
Laakhaven-West
Spoorwijk
Noordpolderbuurt
Transvaalkwartier-Noord
Transvaalkwartier-Midden
Transvaalkwartier-Zuid
Binckhorst
Rivierbuurt-Zuid
Rivierenbuurt-Noord

Gebied 6. Utrecht-«Utrecht Westflank»

Pijlsweerd-Zuid
Pijlsweerd-Noord
Ondiep
2e Daalsebuurt
Egelantier-, Mariëndaalstraat
Geuzenwijk
De Driehoek
Prins Bernhardplein
De Muinck Keizerlaan
Zuilen-Noord
Loevenhoutsedijk
Taag-, Rubicondreef
Zamenhofdreef
Donau-, Wolgadreef
Neckardreef
Zambesidreef
Bedrijvengebied Overvecht
Bedrijvengebied Kanaleneiland (deel)
Transwijk-Zuid
Kanaleneiland-Zuid
Kanaleneiland-Noord
Welgelegen, Den Hommel (deel)
Halve Maan
Schepenbuurt, bedrijvengebied Cartesiusweg
Lageweide, Hogeweide

Gebied 7. Enschede-«Stedelijk hart Enschede»

City
Lasonder, Zeggelt
Laarens West
Veldkamp-Geffert-West
Hortslanden-Stadsweide
Cromhoffsbleek-Kotman
Boswinkel-De Braker
Pathmos
Stevenvenne
Tubantia-Toekomst (deel)
Twekkelveld (deel)
Roombeek-Roomveldje
Mekkelholt
Deppenbroek
Wesselerbrink Noord-Oost
Wesselerbrink Noord-West (deel)
Industrie- en havengebied (deel)

Gebied 8. Arnhem-«Arnhem Kern»

Markt
Weverstraat
Rijnstraat
Janssingel
Stationsplein
Utrechtsetraat
Hommelstraat
Spijkerbuurt
Boulevardwijk
Bij de J. Frostbrug
Stationskwartier
Arnhemsebroek
Van Verschuerbuurt
Industrieterrein Arnhemse Broek (deel)
Presikhaaf I
Presikhaaf II
Presikhaaf III
St. Marten
Klarendal-Zuid
Klarendal-Noord
Onder de Linden
St. Janskerkstraat
Meinerswijk en de Praets
Malburgen-West
Groene Weide
Kamillehof/Bakenhof
't Duifje
Immerloo I
Middelgraafaan
Zeesingel
Immerloo II

Gebied 9. Nijmegen-«Kanaalgebied»

Nijeveld
Biezen
Wolfskuil
Hees
Heseveld
Neerbosch-Oost
Haven- en Industrieterrein
Goffert
Grootstal
Hatert

Gebied 10. Eindhoven-«stEw»

Centrum
Irisbuurt
Cingelshouck
Sint-Josephburgh
Tuindorp
Heistraat
Bloemenbuurt
Looiakkers
Industrieterrein Geldropseweg
Burghplan
Bonifaciuslaan
Tivoli
Nieuwe Erven
Kruidenbuurt

Kerstroosplein
De Lakerlopen
Het Wasven
Het Busstelke
Poeijerstraat
Het Hofke
Herzenbroeken
De Doornakkers
Limbeek, Fellenoord
Lijmbekstraat
Hemelrijken
Bakkerstraat
Het Groenewoud

Gebied 11. Maastricht-«Maastricht-Noord»

City
Jekerkwartier (deel)
Statenkwartier (deel)
Boschstraatkwartier (deel)
Sint Maartenspoort
Wijck
Brusselsepoort
Mariaberg (deel)
Dousberg-Hazendans (deel)
Malpertuis (deel)
Caberg
Oud-Caberg
Malberg
Boschpoort
Boscherveld
Wijckerpoort
Akerpoort
Wittevrouwenveld (deel)
Nazareth
Limmel
Scharn (deel)
Amby (deel)
Beatrixhaven
Meerssenhoven
Randwijck (deel)
Heer (deel)